

MAGDALENA SPASOWICZ

ur. 1927; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne, Żydzi, dzielnica żydowska, kultura żydowska, handel

Żydzi w przedwojennym Lublinie

Mnie się tam wcale ten Lublin przedwojenny nie podobał. W szkole się jednak mówiło, że należy polskie rzeczy kupować, a moje ciocie, moja mama tylko do żydowskich sklepów szły, dlatego że tam było taniej i tam było fajnie obsługiwane. I ja pamiętam, że moje nastawienie było bardzo takie patriotyczne. Ten zakład, który później moja ciocia miała tam właśnie na dole, wiadomo, gdzie to było, tylko nie wiem, jak się nazywała ta ulica, był już blisko żydowskiej dzielnicy. To tam zupełnie inaczej było. Ulice Krakowskie Przedmieście, Chopina były takie eleganckie, Narutowicza to była jeszcze spokojna, a tam to był taki szum, taki jakiś gwar niesamowity, no to był wschód, po prostu wschód, zupełnie było inaczej niż tutaj w tej dzielnicy [śródmiejskiej]. Słyszę nawet ten gwar takiego żydowskiego szwargotu. Oni bardzo dużo handlowali, tam było strasznie dużo tych kramów, różnych sklepików, to pamiętam. W czasie wojny to myśmy prawie nie przyjeżdżali tutaj, bo to było już okropne, straszne. A później była pustka, zupełna pustka.

Nie kupowało się czy nie szło się żadnych rzeczy gdzie indziej, bo to jednak Żydzi byli, a poza tym to było jakieś ciekawe, mówiło się o tej kulturze żydowskiej, to nie było jak Nalewki w Warszawie, nie, to było coś wyższego. Ja nie wiem, co tu było, ale w każdym razie się szanowało to, byli jacyś mędracy, bardzo mądrzy rabini tutaj właśnie w Lublinie i tak dalej. [Wiedziałam], że to należy szanować, że to nie był taki biedny plebs, który jest po prostu, który wszędzie wchodzi, wszędzie zamąca, nie, tu mądrzy ludzie byli, to nie było byle co. Ja to pamiętam i o tym się mówiło, a poza tym w rodzinie nie było cienia antysemityzmu.

Data i miejsce nagrania	2018-03-03, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"